

Olena Sukhova
Master Student
Odessa Regional Academy of In-Service Education
Odessa, Ukraine

FEATURES OF THE ADAPTATION OF 5TH YEAR PUPILS TO SUBJECT-BASED TEACHING

Key words: adaptation, aspects of adaptation, key areas of adaptation.

Торкіна Катерина Максимівна

*доктор філософії у галузі знань «Освіта / Педагогіка»,
завідувач відділу освітньо-наукової підготовки,
голова Наукового товариства здобувачів вищої освіти та молодих вчених
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса, Україна*

<https://orcid.org/0009-0001-3386-5364>

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=UqVTQTUAAAAJ&hl=uk&authuser=1>

ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ТРЕНІНГУ «КОМАНДНА ВЗАЄМОДІЯ» ЗІ СТАРШОКЛАСНИКАМИ

Ключові слова: інтерактивний, інтерактивні технології, командна взаємодія, розвиток навичок командної взаємодії старшокласників, старшокласники, технологія.

Командна взаємодія стає ключовою компетентністю XXI століття, оскільки її розвиток визначає якість спільної діяльності, сприяє формуванню лідерських якостей, підвищує рівень соціальної зрілості та впливає на психологічний комфорт у колективі. У цьому контексті ефективним інструментом виступає тренінгова форма роботи, що дозволяє поєднати теоретичні знання та практичний досвід. Для цього був розроблений тренінг «Командна взаємодія».

Метою тренінгу «Командна взаємодія» для старшокласників є розвиток навичок ефективної командної взаємодії в інноваційному освітньому середовищі. Цільовою аудиторією виступають здобувачі освіти 10-11 класів, які перебувають на етапі активного становлення особистої позиції, професійного самовизначення та соціальної адаптації.

Основними завданнями тренінгу стали: розвиток усвідомленого розуміння важливості командної взаємодії в інноваційному освітньому середовищі; розвиток навичок ефективної комунікації, активного слухання та конструктивного діалогу

в команді; стимулювання креативності та вміння пропонувати ефективні рішення; активізація особистісного потенціалу кожного здобувача освіти для досягнення спільної мети через командну взаємодію та співпрацю.

Тренінг складався з трьох взаємопов'язаних днів, кожний з яких мав власну мету, логіку та набір цікавих вправ.

Перший день тренінгу був спрямований на осмислення значення командної діяльності та аналіз факторів, що впливають на її ефективність. Важливим етапом стало прийняття учнями правил, що сприяло формуванню атмосфери довіри та безпеки. Роль вступної міні-лекції «Що таке командна взаємодія і чому вона важлива?» полягала не лише в трансляції інформації, а й у створенні емоційно-мотиваційного підґрунтя для майбутньої командної роботи.

Вправи «Мозковий штурм» та «Правда чи брехня?», сприяли активізації інтелектуального та творчого потенціалу учасників тренінгу, вони дозволили визначити власне бачення поняття «команда», виявити можливі бар'єри взаємодії та способи їх подолання. Важливе значення мала підсумкова рефлексія, під час якої кожен учасник зміг усвідомити власний досвід та особисті результати.

Другий день був спрямований на розвиток умінь слухати, говорити, домовлятися, а також удосконалення вміння розуміти членів команди вербально та невербально. Вправа «Сліпий квадрат» стала особливо показовою: учасники мали домовитися та досягти результату без візуального контролю, покладаючись лише на голосову комунікацію та довіру. Вправа «Командна картинка» дозволила відчувати труднощі взаєморозуміння без слів, а вправа «Зіпсований телефон» показала, наскільки швидко інформація може спотворюватися при передачі, якщо не дотримуватися принципів чіткості та відповідальності за висловлювання.

Ці вправи сприяли усвідомленню важливості активного слухання як фундаменту командної взаємодії, а також формуванню навичок коректного, партнерського та толерантного спілкування.

Третій день був спрямований на розвиток навичок командної взаємодії, лідерства, комунікації та розподілу ролей; формування вмінь планувати, домовлятися, приймати рішення у групі; аналіз командної стратегії, ролей і стилів взаємодії; виявлення сильних сторін команди та зон, що потребують розвитку.

Вправа «Вежа з паперу» дозволила учасникам проявити лідерство, винахідливість та стратегічне мислення. Рольова гра «Знайди вихід» сприяла тренуванню навичок аналізу ситуацій та колективного прийняття рішень.

Особливе значення мав «Проект під ключ», під час якого кожна команда розробляла концепцію благодійного ярмарку. Це сприяло переходу від ігрового моделювання до реального планування соціально значущої діяльності. Учасники визначали мету заходу, цільову аудиторію, розподіляли ролі, формували бюджет

та продумували логістику проведення. Така робота не лише активізувала навички командної взаємодії, але й формувала відповідальне ставлення до соціальних ініціатив, розвивала лідерський потенціал та здатність приймати колективні рішення в умовах обмеженого часу та ресурсів.

Загальна рефлексія сприяла усвідомленню кожним учасником власної ролі та внеску в досягнення спільного результату, дала змогу відчутти цінність взаємодопомоги, співпраці та взаємної підтримки в команді. Учасники змогли проаналізувати свої дії в командній взаємодії, визначити сильні сторони що, у свою чергу, підвищило рівень їхньої включеності та відповідальності за результат командної взаємодії.

Проведений тренінг дозволив учасникам усвідомити значення командної взаємодії в сучасному освітньому та соціальному середовищі; розвинути комунікативні та соціальні навички; сформуванати довіру, взаємоповагу та підтримку у групі; підвищити готовність до ефективної участі у спільній діяльності; відчутти власну значущість у команді.

Kateryna Torkina

Doctor of Philosophy in Education and Pedagogy,
Head of the Department of Educational and Scientific Training,
Chair of the Scientific Society of Higher Education and Young Researchers,
Odessa Regional Academy of In-Service Education
Odessa, Ukraine

PRACTICAL EXPERIENCE IN IMPLEMENTING THE TRAINING «TEAM INTERACTION» WITH HIGH SCHOOL STUDENTS

Keywords: interactive, interactive technologies, team interaction, development of team interaction skills among high school students, high school students, technology.

Шерстньова Інна Вікторівна

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

Ключові слова: інтеграція, інтегроване навчання, критичне мислення, урок історії.

Освітній процес у Новій українській школі орієнтований на формування наскрізних умінь учнів, серед яких ключову роль відіграє вміння критично